

מדינת ישראל - משרד הבריאות

החטיבה לעניני בריאות

מינהל רפואה

חוזר מס': 23/2004

ירושלים, כ"ה סיון, תשס"ד
14 יוני, 2004

תיק מס': 8/3/200

אל: מנהלי בתי החולים
מנהלים אדמוניסטרטיביים - בתי החולים

הגדרון : נוהל לטיפול בכביסה בבתי-חולים
סימוכין : חוזרנו מס' 2/99 מיום: 12.1.99

מוצ"ב הנחיות מעודכנות לטיפול בכביסה במוסדות אשפוז.

העידכון נמצא בשני הסעיפים החדשים מס' 5.4 ונס' 6.4, המתייחסים לנושא טיפול
בכביסה נגועה בחומרים ציטוטוקסיים.

אבקשכם לערכן את הקובץ בהנחיות החדשות ולהעביר אותן לודיעת כל הנוגעים ברבר
במוסדכם ולוורא כי יפעלו בהתאם.

ב ב ה

ד"ר יצחק ברלוביץ
המושנה למנס"ל
ראש מינהל רפואה

העתק : המנהל הכללי

ס/מנכ"ל בכיר למינהל ולמשאבי אנוש
ס/מנכ"ל בכיר לתכנון ובינוי מוסדות רפואה
ראש המינהל לטכנולוגיות רפואיות ותשתיות
נציב קבילות הציבור
נציב קבילות הציבור ע"פ חוק ביטוח בריאות ממלכתי
היועצת המשפטית
אחות ראשית ארצית וראש מינהל הסיעוד
ראש שרותי בריאות הציבור

רופאי מחוזות - לשכת הרפואה המחוזית
משן למכתבים: ת"ד 1176, ירושלים, מיקוד - 91010
טלפון: 02-5681280 - פקס: 02-6725821
דואר אלקטרוני: yehuda.baruch@moh.health.gov.il

מנהל אגף רישוי מוסדות ומכשורים
ראש שרותי ברואות הנפש
מנהל האגף לגריאטריה
מנהל האגף לרפואה כללית
מנהל המרכז הלאומי לבקרת מחלות
מנהלת האגף להבטחת איכות
מנהל אגף ביקורת פנים
מנהלי האגפים הרפואיים – קופות החולים
מנהל תחום מינהל ומשק
מנהל המחלקה לאפידמיולוגיה
מנהל המחלקה למעבדות
מרבזת המועצות הלאומיות
הספרייה הרפואית
אחראית ארצית על הסיעוד – ברפואה כללית
אחראית ארצית על הסיעוד – בבריאות הנפש
אחראית ארצית על הסיעוד – בבריאות הציבור
אחראית ארצית על הסיעוד – בגריאטריה
אחות ראשית – קופ"ח הכללית
דרפ"ר – צ.ה.ל
רע"ן רפואה- מקרפ"ר
קרפ"ר – שרות בתי הסוהר
קרפ"ר – משטרת ישראל
מנכ"ל הסתדרות מדיציניות – "הרסה"
רבז הבריאות, אגף תקציבים – משרד האוצר
יו"ר ההסתדרות הרפואית בישראל
יו"ר ארגון רופאי המדינה
יו"ר המועצה המדעית – ההסתדרות הרפואית
מנכ"ל החברה לניהול סיכונים ברפואה
בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי
ארכיון המדינה

כתובת אתר האינטרנט בו מפורסמים חוזרי מינהל הרפואה וחוזרי
מנכ"ל הוא: - www.health.gov.il

נוהל טיפול בכביסה בבתי חולים

1. מבוא:

- 1.1. נהלים אלה ישמשו כמוסגרת מנחה לכל שלבי הטיפול בכביסה בבתי- החולים מרגע איסובה במחלקות וביחידות עד להכנסתה למכונת כיבוס, והחזרתה אחר-כך לביה"ח בכביסה נקיה.
- 1.2. מטרת הנוהל הן כדלהלן:
 - א. מניעת זיהום הסביבה;
 - ב. מניעת הדבקה עובדים שבאים במגע עם הכביסה;
 - ג. מניעת זיהום הכביסה הנקוה מחדש.
- הנהלים כתובים בהתייחסות לתזרים הכביסה בתוך מוסד, במפורט להלן:
 - אוסוף וריכוז כביסה מלובלבת (סעיפים 2-3)
 - העברה לאוסוף מרכזי (סעיפים 4-5)
 - מיון בנקודת אוסף מרכזי (סעיף 6)
 - העברה למכבסה חיצונית (סעיף 7)
 - העברה וטיפול במכבסה כנימית (סעיף 8)
- 1.3. כל כביסה לא נקוה בבתי-חולים כלליים מוגדרת ככביסה מזוהמת וזאת מאחר ולא ניתן להפריד בבי"ח כללי בין הכביסה הנחשבת כמזוהמת לכביסה אחרת, בבתי חולים שאינם כלליים, תחשב כמזוהמת רק הכביסה מחולים במחלות זהומיות. לכן המגע, המיון והספירה של כביסה מזוהמת ללא נקיטת אמצעי מוגון יש בה משום סכנת הדבקה למטפלים בכביסות אלה.
- 1.4. החובט המוקרוביאלו:
 - ברקמות גוף האדם ובהפרשותיו עלול להמצא מגוון רחב של מיקרואורגניזמים, בחלקם מחוללי מחלות מסוכנים.
 - כביסה - בייחוד זו הנאספת מבתי-חולים כלליים ובתי-יולדות עלולה אם כן להיות מזוהמת במיקרואורגניזמים, בעיקר אם יחד עם הכביסה נמצאים רם, נוזלי גוף או הפרשות אחרות.
 - יש מקרים בהם נמצאים מחוללי המחלה, אך אין סימני מחלה או שהמיקרואורגניזמים טרם זוהו.
 - חלקם של המיקרואורגניזמים עמידים בתנאים קיצוניים ולכן סכנת ההדבקה בהם קיימת תקופה ארוכה מחוץ לגוף האדם.
 - יש להתייחס לכביסה מבתי-חולים כלליים ומבתי-יולדות כאל חומר מזוהם ולנקוט אמצעי זהירות מידביים בכל הפעולות של אוסף, הובלה, מיון ועוד.

2. איסוף וריכוז הכביסה במחלקות וביחידות:

- 2.1 יש להבניס כביסה בתוך אוגר נפרד עשוי מברד עמוד למים, ויש לסגרו כאשר הוא מתמלא, הך הימנעות ממולוי עודף.
- 2.2 יש להפריד מהכביסה את הפרטים/צווד כגון: עטים, מספרים, חיתולים ופריטים אחרים שאינם מיועדים לכביסה.

3. מקום ריכוז:

- 3.1 יש לקבוע שטח שיהיה מיועד למטרה זו: בין אם זה חדר נפרד, או אם זו פינת-חדר או שטח אחר.
- 3.2 יש להפריד באופן פיזי את הכביסה המלוכלכת מפרטים אחרים בתוך החדר, או בשטח המיועד לכך.
- 3.3 כאשר הריכוז הינו חדר, הקירות צריכים להיות ברי ניקוי, ויש להבטיח הימצאות של נקורת ניקוז.

4. שימוש ב"פירים"

- 4.1 כאשר אין ריכוז במלקה/יחידה, והכביסה הועברה למקום איסוף המרכזי באמצעות פיר, יש להקפיד על הנהלים כדלהלן:
- 4.2 בפיר אין להעביר כביסה מלוכלכת כלשהי שאינה עטופה וסגורה היטב באוגר המיועד למטרה זו שיהיה עשוי מברד חזק.
- יש למלא את האוגרים עד ל- 75% מנפחם, על-מנת למנוע פריצות תוך כדי נפילה.
- 4.3 יש להקפיד על סגירת הפירים ובהתאם לאפשרויות לנעול פירים בכל עת שלא מעבירים דרכם כביסה מלוכלכת.
- 4.4 יש לנקות את חדר קליטת הכביסה מהפיר על-ידי רחיצת החרסיונה במים ודטרגנט. בסוף היום יש לרחוץ את הקירות ואת הרצפה במים בריכוז של 300 חל"מ כלור נותר. ריכוז זה ניתן לקבל במייהול 1:100 של תמוסה תקנות של הת-כלורית הנתרן ("אקונומיקה").
- 4.5 יש להציב על דלת הפיר, או כל מקום בולט אחר.

5. העברת הכביסה המלוכלכת למקום האיסוף המרכזי:

- 5.1 כאשר יש צורך להעביר את הכביסה המלוכלכת למקום האיסוף המרכזי, מובילים את אוגרו הכביסה בעגלה לתכלית זו בלבד.
- 5.2 יש לקבוע עגלות נפרדות לאיסוף כביסה מלוכלכת ולניפוק כביסה נקיה, באמצעות צבעים שונים, או ע"י סימון בולט אחר.
- 5.3 על צוות המעבירים להשתמש בכפפות חר-פעמויות.

- 5.4. בבתי חולים שבהם מעבירים בביסה שעלולה לכלול בביסה נגועה בחמרים ציטוטוקסיים, על צוות המעבירים להשתמש בכפפות מתאימות לטיפול בחומרים ציטוטוקסיים, על פי הוראות היצרן, או 2 זוגות כפפות לטקס (לעובדים שאינם רגושים ללטקס).

6. מיון מקום האיסוף המרכזי:

- 6.1. יש ליעד חדר נפרד לצורך מיון בביסה מלובלכת.
- 6.2. קירות החדר יצופו בחרסינה על-מנת לאפשר בנקל את החיטוי. נדרשת נקודת ניקוז וכיור לרחיצת ידיים.
- 6.3. חובה על עובדי מיון בביסה מלובלכת ללבוש בגדי הגנה: כפפות חד-פעמיות, סינר, חלוק, מכנסיים מיוחדים. יש להסיר אותם במעבר מחדר זה למרור אחר במכבסה.
- 6.4. בבתי חולים שבהם ממוינים בביסה שעלולה לכלול בביסה נגועה בחומרים ציטוטוקסיים, על עובדי מיון בביסה מלובלכת ללבוש בגדי הגנה כדלהלן: כפפות מתאימות לטיפול בחומרים ציטוטוקסיים על פי הוראות היצרן (או 2 זוגות כפפות לטקס כנ"ל), סינר, חלוק בעל שרוולים ארוכים הנסגרים על ברכי הירד בגומיה, מכנסיים מיוחדים, יש להסיר את בגדי ההגנה כמעבר מחדר מיון הכביסה לחדר אחר במכבסה.

8. העברת הכביסה המלובלכת למכבסה חיצונית:

- 8.1. עובדי המיון ימיינו את הכביסה המלובלכת לאגרים סגורים מבד עמיד למים שיונחו בעגלות ("כלובים") של המכבסה הפרטית (או הפנימית).
- 8.2. יש לכסות העגלות האלה עם כיסוי בר עמיד למים, בצבע בולט.
- 8.3. יש לדאוג להעברת העגלות האלה בהקדם ושלא יעמדו יותר מ- 24 שעות.
- 8.4. רכב לא יוביל בביסה מלובלכת ובביסה נקייה בו-זמנית, אלא אם קיימת ברכב הפרדה מוחלטת על-ידי מחיצה קבועה ביניהן עמידה למים, הרכב יהיה ניתן לשטיפה וניקוז.
- 8.5. יש לחטא את הרכב/עגלות כדלקמן:

- א. אמצעי ההובלה יהיו עמידים בפני רחצה עם חומרי ניקוי וחיטוי.
- ב. יש לרחוץ כל אמצעי ההובלה פעם ביום בתום המשמרת בדטרגנט המכיל: NADCC בריכוז של 500 חל"מ כלור נותר.
- ג. אמצעי הובלה אשר הזדהם בדם והפרשות גוף יחוטא בעזרת 5000 חל"מ כלור במשך חצי שעה ולאחר מכן ינוקה בעזרת דטרגנט ומים זורמים.

9. טיפול בתוך מכבסת בית חולים:

- 9.1 המזון יעשה על פי סעיפים 6.1 - 6.3.
- 9.2 על מכונות הכביסה יש לתלות הוראות יצרן ולפעול על פיהן.
- 9.3 יש להשתמש בעגלות נפרדות להובלת כביסה מלובלכת וכביסה נקיה, רצוי בצבעים שונים.
- 9.4 טיפול בכביסה נקיה יעשה בשטח נפרד מהטיפול בכביסה מלובלכת.
- 9.5 יש להעביר את הכביסה הנקיה כשהיא עטופה בניילון.